

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ У КРОС-КУЛЬТУРНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Збірник матеріалів

II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЇ

27-28 листопада 2024

Київ-2024

[distanciynogo-navchannya-uchniv-pochatkovo-shkoli-v-osvitnomu-procesi-205566.html](https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12849)

(дата звернення: 12.11.2024).

3. Якименко, С. О., Вплив цифрових технологій на навчальний процес. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2020. Доступно за посиланням: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12849>.

Поклад Таїсія Миколаївна

Старший викладач кафедри романо-германської філології,

Маріупольський державний університет, Київ, Україна

ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ОСВІТНІХ ПРОГРАМАХ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЮ 035.052

THE IMPORTANCE OF STUDYING THE HISTORY OF THE ITALIAN LANGUAGE IN EDUCATIONAL PROGRAMS (SPECIALIZATION 035.052). The study of Italian language history is essential in training philology specialists, as it enhances their ability to work professionally with Italian texts across various historical periods. Although often seen as more relevant to linguistic students than translators, historical linguistic knowledge uniquely equips translators to recognize dialectal nuances and temporal shifts, thus allowing them to accurately convey meaning and cultural identity. Moreover, this historical insight directly contributes to a translator's competitive edge by improving language structure comprehension and adaptability, ensuring that translations remain both accurate and culturally resonant.

Keywords: *history of Italian language, translator competence, language structure comprehension*

Ключові слова: *історія італійської мови, перекладацькі компетентності, розуміння структури мови*

Історія італійської мови, як дисципліна, є обов'язковою для вивчення на філологічних спеціальностях, які готують здобувачів до професійної роботи з італійською мовою, літературою та культурою. Здається, що теоретикам та науковцям ця дисципліна є більш корисною, ніж практикам, адже поглиблення у мову, вивчення процесів та змін, які відбуваються в мові – це робота, якою, в першу чергу, займаються саме науковці, а не перекладачі. Але думка про те, що вивчення історії італійської мови не є актуальним для здобувача-перекладача дуже спрощує та обмежує професійність майбутнього спеціаліста.

Затребуваність спеціаліста в будь-якій галузі, а правильніше те, що робить його унікальним та визначає його конкурентоспроможність, дуже залежить від персональних

професійних та індивідуальних навиків людини. Перекладач, як спеціаліст, володіє майстерністю передавати та інтерпретувати текст з іноземної мови на мову споживача, який буде зацікавлений в результаті його роботи. Рівень унікальності перекладача, як спеціаліста, визначається його спроможністю займатись не тільки різнопрофільними текстами, але й текстами різного часового періоду.

Сама італійська мова походить від розмовної латинської мови, а кількість різних діалектів, які були розповсюджені протягом всього становлення італійської держави як цілісної, вражає. Вміння відрізнити тексти, що послуговувались, до прикладу, флорентійським чи сицилійським діалектами, розкриває перед перекладачем можливість дізнатись не тільки до якого часового проміжку відноситься певний текст, але й перекласти його якнайкраще, передаючи сенс та ідентичність.

На прикладі історії Італії можна переконатись, якою багатогранною є італійська мова і наскільки важливо для перекладача мати можливість заглибитись в тексти різних періодів у становленні цієї держави, щоб мати змогу працювати з цими текстами на професійному рівні [1, с. 481].

Діалектичне різномайття залишається актуальним для Італії і в сучасний час, адже романізація давнього населення Апеннінського півострова, а також довга політична роздільність італійських земель створили дуже сприятливі умови для зародження та розвитку великої кількості діалектів, що, подекуди, можуть сміливо звучати як окрема мова.

Прикладом неякісної роботи над перекладом книг з діалектною складовою може бути книга італійської письменниці Елени Ферранте – «Моя неймовірна подруга», яка входить до серії неаполітанських романів авторки. У 2016 році першу книгу циклу видало видавництво «КСД» і, в тому ж році, через кількість помилок та низьку якість перекладу, видавництво вилучило тираж з продажу і запропонувало всім читачам процедуру повернення книги. Наново перекладена та доповнена книга, переклад якої видавництво узгоджувало з Італійським інститутом культури, вийшла 2018 року [2].

Не в останню чергу, гарний перекладач, який розвивається в своїй сфері діяльності, за допомогою вивчення історії походження та розвитку мови, поглиблює та покращує свої мовні знання, роблячи їх ще більш цінними. Вміння розбирати структуру мови та заглиблюватись в морфологію слів полегшує розпізнавання нового слова без використання словника, допомагає краще зрозуміти, звідки походить слово та як краще його адаптувати під читача.

Отже, історія італійської мови не може не бути корисною для здобувачів, спеціальність яких направлена на опанування професії перекладача, тому що вивчення шляху зародження та розвитку мови безпосередньо впливає на якість роботи перекладача.

Література

1. Бульвінський, А.Г., Срібняк, І.В. Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа. *Країни світу і Україна: енциклопедія: в 5 т.* 2017. С. 479–517.
2. Роман «Моя неймовірна подруга» перевидадуть через неякісний переклад. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2016/10/19/219069/> (дата звернення 10.11.2024)

Тарапата Єлизавета Володимирівна

аспірант кафедри української мови,

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ЕКСПРЕСИВНИЙ СИНТАКСИС ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Грамматична компетентність є важливою складовою професійної підготовки майбутніх учителів української мови, оскільки визначає не лише рівень теоретичних знань, а й зумовлює розвиток потенціалу творчого використання мовних засобів у різних комунікативних ситуацій. Одним із результативних способів, що можуть сприяти розвитку граматичної компетентності, є експресивний синтаксис. Питання експресивного забарвлення тексту завжди привертало увагу дослідників ще з ХХ століття. Експресивний синтаксис досліджували такі вчені, як Н. Гуйванюк, М. Вінтонів, А. Загнітко, О. Чередниченко, І. Вихованець та ін. Виразні експресивні конструкції використовують для вираження емоцій, настрою, оцінок, намірів та інших психологічних аспектів мовця. Такі засоби відтворюють не лише інформацію, але й почуття, ставлення та емоційний стан мовця. Інверсія, риторичні запитання, умовні форми, вигуки дають змогу виразно передавати емоційний стан комуніканта, розвивають здатність до творення нових мовних форм та збагачують мовленнєву діяльність. У результаті використання таких конструкцій мовлення набуває експресивного та емоційного забарвлення [5, с. 16]. Експресивний синтаксис визначається як система синтаксичних одиниць, які мають на меті підвищення емоційної забарвленості. Застосовується експресивний синтаксис для різних цілей, наприклад, інтенсифікації мовленнєвого ефекту, підвищення лінгвістичної креативності, урізноманітнення мовлення, вдосконалення граматичних та стилістичних навичок, розвитку творчих здібностей через маніпуляції з мовними одиницями для досягнення бажаного ефекту. Грамматична компетентність, з одного боку, передбачає здатність до механічного засвоєння мовних норм, а з іншого боку до їх